

Stenografični zapisnik

sedme seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 20. decembra 1. 1887.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar grof Gustav Thurn - Valsassina. — Vladni zastopnik: C. kr. deželni predsednik baron Andrej Winkler. — Vsi članovi razun: Knezoškof dr. Jakob Missia, Leopold baron Lichtenberg, dr. Makso Samec.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika VI. deželno-zborske seje dné 16. decembra 1887.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 54. Poročilo deželnega odbora o splošni javni bolnici v Ljubljani.
4. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji konjačev na Kranjskem za povečanje plačil in prenaredbo redú za konjače z dné 5. oktobra 1860.
5. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstev Dol, Čeplje in Podgora, okraja Črnomeljskega, za zgradbo nekaterih cest in napravo brodú med Dolom in Štefancem.
6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva kamniškega, da se za kamniški okraj nastavi živino-zdravnik s sedežem v Kamniku.
7. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer o:
 - a) §. 1, sklenjene postave;
 - b) §. 2, davki;
 - c) §. 6, občila;
 - d) §. 7, deželni zavodi in zakladi izvzemši „muzej“.

Stenographischer Bericht

der siebenten Sitzung

des krainischen Landtages

zu Laibach

am 20. Dezember 1887.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Gustav Graf Thurn-Valsassina. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Andreas Freiherr v. Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Fürstbischof Dr. Jacobus Missia, Leopold Baron Lichtenberg, Dr. Max Samec.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der VI. Landtagsitzung vom 16. Dezember 1887.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Beilage 54. Bericht des Landesausschusses, betreffend das allgemeine öffentliche Krankenhaus in Laibach.
4. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Waisenmeister von Krain um Erhöhung der Gebühren und Änderung der Waisenmeister-Ordnung vom 5. Oktober 1860.
5. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition der Gemeindeämter Thal, Čöplach und Unterberg im Bezirke Črnomibl um Herstellung einiger Straßen und Errichtung einer Überfuhr zwischen Thal und Stefanz.
6. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes in Stein um Bestellung eines Thierarztes für den Bezirk Stein mit dem Amtssitze in Stein.
7. Mündlicher Bericht des Rechenschaftsbericht-Ausschusses über den Rechenschaftsbericht des Landesausschusses, und zwar zu:
 - a) §. 1, Gesetzesbeschlüsse,
 - b) §. 2, Steuern,
 - c) §. 6, Communicationsmittel,
 - d) §. 7, Landesanstalten und Fonde, ausgenommen „Museum“.

8. Priloga 55. Poročilo občinskega odseka o vladni predlogi: Zakoni, s katerim se prenarejajo §. 78., 79. in 81. občinskega reda z dné 17. februarja 1866. leta, dež. zak. šte. 2 in zakon z dné 5. januarja 1882, dež. zak. šte. 8.
9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji društva za varstvo avstrijskega vinarstva za podporo.

8. Beilage 55. Bericht des Gemeindeausschusses über die Regierungsvorlage des Gesetzentwurfes, womit die §§. 78, 79 und 81 der Gemeindeordnung vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2, und das Gesetz vom 5. Jänner 1882, L. G. Bl. Nr. 8, abgeändert werden (zur Beilage 46).
9. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Vereines zum Schutze des österr. Weinbaues um Unterstützung.

Obseg: Glej dnevni red.

Inhalt: Siehe Tagesordnung.

Seja se začne ob 30. minuti čez 10. uro.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 30 Minuten.

Landeshauptmann:

Ich constatiere die Beschlussfähigkeit des hohen Hauses und eröffne die Sitzung.

Ich bitte den Herrn Schriftführer, das Protokoll der letzten Sitzung zu verlesen.

1. Branje zapisnika VI. deželno-zborske seja dné 16. decembra 1887.**1. Lestung des Protokolles der VI. Landtags-sitzung vom 16. Dezember 1887.**

(Zapisnikar bere zapisnik 6. seja v nemškem jeziku. — Der Schriftführer verliest das Protokoll der 6. Sitzung in deutscher Sprache.)

Landeshauptmann:

Wünscht Jemand der Herren irgend welche Berichtigung des soeben vorgenommenen Protokolles?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Es ist nicht der Fall. Within erkläre ich das Protokoll der letzten Sitzung für genehmiget.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.**2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.****Deželni glavar:**

Gospodu poslancu dr. Samec-u sem dovolil dopust za današnjo sejo.

Ravno tako ni navzoč gospod poslanec baron Lichtenberg zaradi bolezni.

Došle so mi sledeče peticije:

Gospod poslanec Detela izroča prošnjo Gorenjskih občin Kranj, Predoslje, Hrastje itd. za daljni obstanek gimnazije v Kranju.

(Izroča se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Stegnar izroča prošnjo odbora „Narodne šole“ v Ljubljani za podporo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Ich überreiche die Petition der Katharina Kurent, Hauptschubführers-Witwe um Belassung der Gnadengabe jährlich 100 fl.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Ich überreiche die Petition der 3 landschaftlichen Hauptschubführer Milek, Epich und Altmann um Erhöhung des jährlichen Monturspannschales per 22 fl.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Pakiz izroča prošnjo županstva loško-potoškega za uvrstitev ondotne okrajne ceste

med deželne ceste, oziroma za podporo 1.000 gld. na leto za vzdrževanje te ceste.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Šuklje izroča prošnjo Rih. Dolenc-a, vodje šole na Grmu, za nagrado 200 gld. na leto za oskrbovanje šolske kmetije in za gospodinjstvo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Abgeordneter Herr Alun überreicht die Petition der Freiin v. Lichtenthurn'schen Mädchenwaisenhaus-Verwaltung in Laibach um Erhöhung der Verpflegungsgebühr und Verlängerung der Verpflegungsdauer für die Landes-Stiftlinge.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Abgeordneter Herr Svetec überreicht die Petition der Gemeinden Sagor, Kotredež und Krchische in Angelegenheit der Betriebs-einstellung der Kohलगewerkschaft Sagor.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

3. Priloga 54. — Poročilo deželnega odbora o splošni javni bolnici v Ljubljani.**3. Beilage 54. — Bericht des Landesaus-schusses betreffend das allgemeine öffentliche Krankenhaus in Laibach.**

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Deželni glavar:

V prvo branje vzamemo še dve prilogi.

Priloga 56. — Poročilo deželnega odbora o prošnji komisije za pogozdovanje krasa, da bi se ji dovolila podpora iz deželnega zaklada.**Beilage 56. — Bericht des Landesaus-schusses betreffend das Gesuch der krainischen Karstaufforstungs-Commission um eine Subvention aus dem Landesfonde.**

(Se izroči finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Priloga 57. — Poročilo deželnega odbora o tem, da se zdravniku-as-

**stentu v blaznici na Studenci do-
voli naslov: „hišni zdravnik“.**

Beilage 57. — Bericht des Landesauschusses
betreffend die Bewilligung des Titels
„Hausarzt“ für den Assistenzarzt in der
Irrenanstalt in Studenee.

Se izroči upravnemu odseku. — Wird dem
Verwaltungsausschusse zugewiesen.)

**4. Ustno poročilo upravnega odseka
o prošnji konjačev na Kranjskem
za povečanje plačil in preuredbo
redú za konjače z dné 5. oktobra
1860.**

**4. Mündlicher Bericht des Verwaltungs-
ausschusses über die Petition der Wäsen-
meister von Kraju um Erhöhung der
Gebühren und Änderung der Wäsen-
meister-Ordnung vom 5. Oktober 1860.**

Poročevalec Kavčič:

Slavni zbor! Matevž Joras je izročil tej visoki
zbornici v imenu kranjskih konjačev prošnjo za po-
višanje plač, oziroma taks, katere so jim določene
vsled postave z dné 5. oktobra 1860. I. V tej prošnji
se naglašá, da je dotična postava že 27 let stara,
da so tedaj, ko se je napravljala, bile druge razmere,
kakor dandanes, da je bil živež na pol ceneji. Za
posle so plačali takrat 24 do 30 gld. na leto, dan-
danes morajo pa 60 do 72 gld. V prošnji se na-
vajajo nadalje takse, katere se jim zdé veliko pre-
majhne. Za vsakega pokončanega psa dobivajo 15 kr.
Konjač dobi, ako lovi pse, na dan 80 kr., njegov po-
magač celó le 50 kr. Za miljo od vpreženega konja
25 kr., za odpeljanje pokončane živine le 25 kr.
na dan.

To so podatki, na katere se prošnja upira.

Upravni odsek je hotel stvar natančneje poznati,
in je primerjaje dotično postavo vidil, da so v prošnji
nekateré reči zamolčane. Tako n. pr. določuje po-
stava v §. 23 (bere — liešt):

a) „Za to, da gre konjač po odraslega konja
ali govedo, in ga pelje v konjačijo, ako mrha ni čez
pol milje od njegovega stanovanja, dobi 1 gld. av. v.;
za to, da ga iz kože dene pa tudi 1 gld. in za za-
kopanje po postavi tudi 1 gld.; za to, da gre po
žrebeti, kakor tudi po teleta, ki še niso leta stare, kakor
tudi po manjše domače živali, kakor prešiče, ovce,
koze in pse in za to, da jih iz kože dene in zakoplje,
dobi za vsako gori imenovanih del 50 kr. av. v.; za
trojno opravilo skupej pa 1 gld. 50 kr. Ako mora
pa konjač čez pol milje od svojega stanovanja po
mrho iti, mu gre za vsake pol milje tje 25 kr. in
nazaj zopet 25 kr.;

c) kadar se primeri, da varnost za zdravje
druge živine ali ljudi tirja, da se mora cela živina

s kožo in dlako vred zakopati in se od lastnika ne
more tirjati, da bi mogel konjaču v denarji povrniti,
kar mu s tem odide, da kože za njegov trud ne sme
obdržati, se mu plača za večjo živino 2 gld., od
manjše pa 1 gld. iz državne kase iz „zaloga za
zdravstvo“;

d) kadar gosposka konjaču ukaže, da ima kako
crknjeno ali zavoljo očitne varnosti pobito živino s
kože djati, mora brez odloga in s potrebnim orodjem,
kakor s pripravno sekiro, žago in z dvema nožema
priti; za to se mu ima razun plačila za zakop, za
razparanje in raztelesenje odraslega konja ali goveda
1 gld., za žrebe ali tele, katero še ni leto staro in
za vso drugo manjšo živino 50 kr., za razparanje
steklega psa ali druge stekle živine pa 2 gld. iz
državne ali cesarske kase plačati“.

Upravni odsek je torej razvidel, da plače ko-
njačev niso ravno tako slabe, kakor se v prošnji
omenja, v drugem pa, da ta visoki zbor ni kompe-
tenten v tej zadevi sklepati, ker je v postavi rečeno,
da se dotične takse plačujejo iz državne blagajnice.

Oziraje se na vse to upravni odsek nasvetuje,
naj se ta prošnja zavrže in predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja Matevža Jorasa, konjača v Ljubljani,
za poboljšanje plače oziroma takse se odbije.

(Obvelja. — Angenommen.)

**5. Ustno poročilo upravnega odseka
o prošnji župansteu Dol, Čeplje
in Podgora, okraja Črnomeljskega,
za zgradbo nekaterih cest in na-
pravo brodú med Dolom in Šte-
fancem.**

**5. Mündlicher Bericht des Verwaltungs-
ausschusses über die Petition der Ge-
meindeämter Thal, Čöplach und Unter-
berg im Bezirke Tschernembl um Her-
stellung einiger Straßen und Errichtung
einer Überfuhr zwischen Thal und Ste-
fanaß.**

Poročevalec Detela:

Slavni zbor! V imenu gospodarskega odseka
mi je poročati o prošnji občin Dol, Čeplje in Podgora.
Te občine prosijo: Prvič, da bi se cesta od Brezovice
skozi Čeplje do Predgrada zgradila, drugič, da bi se
brod iz občine Dol v Štefanec v sporazumljenji z visoko
kralj. zemaljsko vlado v Zagrebu popravil in tretjič,
da bi se občinska cesta, katera pelje skozi Zapeč in
Blazovce do Štefanca popravila.

Kar se tiče prve točke, zgradbo ceste od Bre-
zovice do Predgrada, je omeniti, da se je cestna proga
že pred leti trasirala, da je deželni inženir to traso
pregledal, in da je deželni odbor za trasiranje te ceste
dovolil 100 gld. podpore iz deželnega zaklada. Da
pa do danes stvar ni napredovala, je v prvej vrsti
ta uzrok, da ni zaklada za gradbo te ceste. Troški

so proračunjeni na 7.000 gld. Črnomaljski cestni okraj je sicer v proračunu za l. 1887. 500 gld. v to svrhu preliminar, ali razvidno je, da se s tako svoto ne more pričeti delo, katero bode stalo, kakor že rečeno, 7.000 gld. Deželni odbor tudi ni uplival posebnost na to, da bi se to delo tako hitro pričelo, ker je smatral bolj potrebno, da se cestna proga od Verčič do Črnomlja preloži, kajti od Čermošnic do Verčič se je že začela cestna zgradba, ki bode prihodnje leto dogotovljena, torej je treba tudi v črnomaljskem okraju cesto po letos napravljenim načrtu preložiti, da bode ta cesta, ki veže najbolj ugodno črnomaljski okraj z Ljubljano, namreč proga: Črnomelj, Čermošnice, Žužemperk, Krka, Grosuplje — Ljubljana enkrat dodelana. Ker občine prosijo, naj bi se delo čim prej pričelo, bode deželni odbor vpljival na to, da se preskrbi potreben fond. V prvi vrsti bode seveda moral skladati okraj črnomaljski, ker je dotična cesta „okrajna“. Deželni zaklad bode seve tudi primerno pripomagal. Druzega o tej točki prošnje sedaj ni ukreniti.

Kar se druge točke prošnje tiče, naj bi se brod v Štefancih na zemlji hrvatski popravil in v to svrhu vpljivalo na deželno vladu v Zagrebu, stvar ne spada v kompetenco deželnega zbora. Deželni odbor bode vsekako na to delal, da se doseže v tej zadevi soglasje z kralj. zemaljsko vladu v Zagrebu.

Isto velja gledé točke v tej prošnji, ki se tiče ceste od Blažovice do Štefancih. Ker ta cesta popolnoma na hrvatski zemlji leži, se ne more vpljivati drugače, kakor da deželni odbor poprosi deželno vladu zagrebško, naj potrebno ukrene, da se bode ta pot, ki je jako važen, tudi za omenjene občine popravil.

Kakor je torej iz obsega te peticije razvidno, ni bilo mogoče upravnemu odseku stvar meritorično razsoditi in priti s konkretnimi nasveti. Vsled tega le predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja občin Dol, Čepļje in Podgora odstopi se deželnemu odboru v primerno rešitev.

(Obvelja. — Angenommen.)

6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva kamniškega, da se za kamniški okraj nastavi živinozdravnik s sedežem v kamniku.

6. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Petition des Gemeindeamtes in Stein um Bestellung eines Thierarztes für den Bezirk Stein mit dem Amtssitze in Stein.

Poročevalec dr. Poklukar:

Slavni zbor! Gospod poročevalec upravnega odseka poprosil je mene, ker je on zadržan, naj poročam mesto njega v imenu upravnega odseka o prošnji kamniškega županstva.

V tej prošnji obrača se županstvo mesta kamniškega do deželnega zbora v znani zadevi gledé živinskega zdravnika za kamniški okraj. Ta stvar se je razpravljala že lanskega leta zelo obširno, torej bode zadostovalo, ako navajam le petit prošnje kamniškega mesta, kateri se glasi tako-le:

„Slavni deželni odbor se naprosi, da to prošnjo blagovoljno v pretres vzame in jo prvemu zasedanju visokega deželnega zbora predloži. Visoki deželni zbor se pa naprosi, da potrebno ukrene, da dobi Kamnik na en ali drug način živinozdravnika.“

V prošnji omenjajo, naj se premesti sedaj v Ljubljani nameščeni živinozdravnik v Kamnik, da bode tam imel svoj sedež in se pri tem sklicuje na to, da v Ljubljani ni tolike sile, ker je deželni živinozdravnik tukaj in dva mestna živinozdravnika, torej živinorejec lahko pomoč dobi. V prvi vrsti pa se prošnja obrača do deželnega odbora, oziroma deželnega zbora, naj kolikor mogoče vpljiva pri c. kr. vladi, da dobi kamniški okraj svojega lastnega živinozdravnika. Ako pa tudi to ne bi bilo mogoče doseči, pa prosi županstvo, naj bi se tako, kakor se je lanskega leta zgodilo to za radovljiški okraj, privolila podpora iz deželnega zaklada, tako, da se more na svojo riziko naseliti v Kamniku poseben živinozdravnik.

Upravni odsek je mislil, da je treba, ako se hoče želji prošnjikov ustreči, ozirati samo na en način pomoči, ker vsak drug način bil bi le končnemu uspehu na škodo.

Vsekako je odločno, ako se prosi, naj se Ljubljani odvzame živinozdravnik in premesti v Kamnik, ker je gotovo, da, akoravno imamo v Ljubljani deželnega in dva mestna živinozdravnika, imajo ti svoje posebno določene posle in vsled tega živinorejci še zmirom lahko pridejo v zadrego, ako jim zbolí živinčce.

Ravno tako bi bila napačna pot, — in jaz sem se lanskega leta protivil gledé svojega lastnega volilnega okraja radoljiškega — da bi se ob deželnih troških namestil živinozdravnik, in tega mnenja je bil letos upravni odsek obče, torej tudi gledé Kamnika.

Edina prava pot je, c. kr. vladi toplo priporočati, da namesti, kakor se je to godilo sedaj zaporedoma skorej vsako leto, v prvi vrsti za Kamnik okrajnega živinozdravnika. To je tudi edini predlog upravnega odseka, katerega slavnemu zboru priporočam v potrjenje.

Ako je treba v podporo te rešitve kaj prošnje navesti, tedaj bi bilo morebiti posebno važno število živine, katera se nahaja v kamniškem okraju. Statistični izkaz kaže, da se nahaja v kamniškem okraju: 14 oslov, 2296 konj, 29600 goved, 1075 koz, 6567 ovac in 5363 prešičev. To je statistika živine v kamniškem okraju in pri tem res velikanskem številu je povsem utemeljena prošnja, da se v tem okraju namesti poseben živinozdravnik ob državnih troških.

V imenu upravnega odseka mi je torej čast predlagati:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Visoka vlada se prosi, da kar pred nastavi živinozdravnika za politični okraj kamniški s sedežem v Kamniku.“

Landeshauptmann:

Der Herr Abgeordnete Baron Apfaltrern hat sich zum Worte gemeldet.

Abgeordneter Baron Apfaltrern:

Ich habe mich zum Worte gemeldet, um den Antrag, welchen der Verwaltungsausschuß über die Petition des Gemeindeamtes in Stein um Bestellung eines Thierarztes zu stellen für gut befunden hat, auf das wärmste zu unterstützen. Ich habe in Betreff dieses Gegenstandes schon im vorigen Jahre die Geduld des hohen Hauses in Anspruch genommen und nehme daher Anstand, es heute wieder zu thun, aber ich werde mich kurz fassen. Die Aufstellung eines kaiserlichen Thierarztes für den Bezirk Stein, mit dem Amtssitze in Stein, ist wirklich ein so dringendes Bedürfnis, daß ich nicht begreifen kann, wie mit der Aufstellung desselben so lange gezögert werden konnte, noch weniger begreife ich, daß die Sache formell in der Weise behandelt wurde, daß man einen Thierarzt für Laibach, Stein und Littai gemeinsam mit dem Sitze in Laibach bestimmt hat. Es ist dies nur eine formelle Bestellung eines Thierarztes für den Bezirk Stein, denn thatsächlich besteht der Thierarzt für Stein nicht. Es wird keines schweren Beweises bedürfen, wenn ich behaupte, daß zwei bis drei thierärztliche Visiten entweder den Werth des erkrankten und zu behandelnden Thieres erreichen oder sogar übersteigen, und daß daher der Grundbesitzer durch Anrufung einer ärztlichen Behandlung, und wenn dieselbe auch noch so zweckmäßig wäre, einen sichern Verlust erleidet, wenn er sich an den scheinbar für Stein bestellten Thierarzt in Laibach wenden wollte. Daß jedoch die Viehzucht für den ganzen Bezirk Stein von der größten Wichtigkeit ist, ja sogar der einzige Ertrag für den Grundbesitzer aus der Viehzucht entsteht, welcher ihm die Mittel an die Hand geben soll, seinen Verpflichtungen an Steuern dem Staate und dem Lande gegenüber nachzukommen, geht schon daraus hervor, daß der Bezirk Stein meistens aus Thälern und Bergland und nur zum mindesten Theile aus flachem Baufeld besteht. Diese Thäler haben nur wenig Baufeld und dadurch ist der Landwirth angewiesen, sich auf die Viehzucht zu werfen. Schon die vorgelesenen Zahlen der nach der letzten Zählung vorhandenen Thiere verschiedener Gattungen für den landwirthschaftlichen Betrieb zeigen, wie intensiv die Viehzucht im Bezirke Stein getrieben wird und wenn man bedenkt, daß alles dieses Vieh bei Krankheiten der lieben Natur allein überlassen bleibt, daß bei dem erkrankten Vieh der Natur durch ärztliche Hilfe gar nicht unter die Arme gegriffen wird, so bemächtigt sich wirklich des Steuerträgers ein bitteres Gefühl, wenn er eben durch den Verkauf dieses Stückes das Geld erwerben wollte, um seiner Steuerpflicht nachzukommen. Es ist aber auch der Bezirk an und für sich von so großer Ausdehnung, daß schon deswegen ein Thierarzt mit dem Sitze in Laibach zur Erfüllung seiner Pflichten nicht ausreicht, wenn er außerdem noch zwei andere Bezirke zu besorgen hat. Endlich möge auch noch der weitere Umstand in's Auge gefaßt werden, daß bei dem Ausbrechen einer Viehseuche, die Sache von weittragender Gefährlichkeit und einer decidirten Calamität werden kann. Ich kann nur das Eine sagen, daß, wenn die Seuche nicht schon einen hohen Grad

der Ausbreitung erfahren hat, sie überhaupt nicht zur Kenntniß der Behörde gelangt. Der Bauer, oder auch der Bürgermeister, in dessen Gemeinde das Vieh erkrankt ist, wird, wenn er auch weiß, daß er die Pflicht hat, die Anzeige bei der Behörde zu machen, und sich der Verantwortung, die ihn trifft, bewußt ist, doch die Anzeige unterlassen. Er wird sagen: „Wozu soll ich nach Stein? — bis der Arzt kommt, ist schon lange das ganze Vieh umgestanden“.

Unter solchen Umständen, bei solchen Zuständen, glaube ich, wird die hohe Regierung sehr wohl thun, wenn sie dem Antrage des hohen Landtages, bezüglich des Besuches der Stadt Stein beipflichtet und Folge gibt.

Landespräsident Freiherr von Dinkler:

Gegenüber den Ausführungen des verehrten Herrn unmittelbaren Vorredners möchte ich der hohen Landesvertretung nur mittheilen, daß ich die Angelegenheit, die auch im Vorjahre hier behandelt wurde, mit den bezüglichen Anträgen dem hohen Ministerium zur Kenntniß gebracht und demselben auch die sowohl seitens des bezüglichen Landtagsausschusses, als auch von dem Herrn Abgeordneten Baron Apfaltrern damals geltend gemachten Gründe eingehend dargelegt habe. Es ist mir hierüber vom hohen Ministerium, wie ich bereits dem geehrten Landesauschusse Mittheilung zu machen Gelegenheit hatte, der Bescheid geworden, daß vorläufig zur Besetzung des in einer früheren Zeit bewilligten Postens eines Thierarztes in Laibach geschritten werden möge. Diese Besetzung ist inzwischen erfolgt; es ist mir aber zugleich vom hohen Ministerium der Auftrag ertheilt worden, meine Wahrnehmungen zu machen, ob die Nothwendigkeit besteht, eine weitere Bestellung landesfürstlicher Bezirks-thierärzte eintreten zu lassen, und wenn sich die bis nun systemisirte Anzahl solcher Thierärzte für eine entsprechende Besetzung des Dienstes als nicht genügend darstellen sollte, dem hohen Ministerium weiter bis Ende Februar zu berichten. Ich werde nicht ermangeln, die heutigen Ausführungen, sowie den Auschußantrag, wenn derselbe zum Beschlusse erhoben werden wird, dem hohen Ministerium zur Kenntniß zu bringen.

Poročevalec dr. Poklukar:

Ker je gospod predgovornik baron Apfaltrern le toplo priporočal predlog upravnega odseka in tudi častiti gospod deželni predsednik deloma vsaj obljubil prošnjo podpirati, mi ne ostaja druzega, kakor slavni zbor naprositi, naj soglasno pritrdi predlogu upravnega odseka.

(Obvelja. — Angenommen.)

7. Ustno poročilo odseka za letno poročilo o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer o:

7. Mündlicher Bericht des Rechnungsbereichs-Ausschusses über den Rechnungsbereich des Landesauschusses, und zwar zu:

a) §. 1, sklenjene postave;

a) §. 1, Gefesbeschlüsse,

Poročevalec dr. Sterbenec:

Slavni zbor! Njih Veličanstvo je delovanje zadnjega deželne zbor Najmilostliveje na znanje vzeti blagovolilo. Zakoni, kateri so bili v zadnjem zasedanju sklenjeni, zadobili so večinoma Najvišje potrjenje. Med važnejimi zakoni, kateri so bili potrjeni, nahajamo potrjenje sklepa gledé priklad za deželni, za zemljiško-odvezni in za normalno-šolski zaklad.

Potrjen je nadalje tudi občinski zakon za mesto Ljubljano in lovski zakon. Sprejeti načrt zakona ob vnanjem zaznamenanosti v varstvo deželne kulture postavljenih čuvalnih organov, zadobil je sicer Najvišje potrjenje, a objavljen še ni, ker je objaviti skupno z naredbo deželne vlade, ki bode določevala, kako naj bode službeno znamenje. Potrjen je nadalje zakon ob obdelovanji ljubljanskega barja, o popravi Savskih bregov in o uravnavi Bistriškega potoka. V letnem poročilu še ni omenjeno, da sta potrjena tudi načrta zakonov o razdelbi skupnih zemljišč in o očiščevanju gozdnega svetá. Potrjen je sklep, da se občinska pot med Dolenjem Logatcem in Rovtami uvrsti med okrajne ceste in ravno tako občinska pot med Vidmom in Zdensko vasjo. Potrjeni so nadalje sklepi, s katerimi so se raznim občinam dovolile višje občinske priklade. Tudi sklep, da se dovoli mestu Kranj pobirati od hektolitra piva 60 kr. priklade — pa le od onega piva, ki se v mestu zaužije, ne pa tudi od onega, ki se bode šele kuhalo ali uvaževalo — se je potrdil.

Tudi Vipava in Vrhpolje prosili ste, da bi se jim dovolilo pobirati naklade od piva. Dotični sklep deželne zbor na dobil Najvišjega potrjenja, ker je občina Vipavska predložila račune, ki niso bili povsem praviloma sestavljeni.

Druzega odsek za letno poročilo k §. 1. nima povedati ter predlaga: slavni deželni zbor naj §. 1. letnega poročila na znanje vzame.

(Obvelja. — Angenommen.)

b) §. 2, davki;

b) §. 2, Steuern,

§. 2. letnega poročila govori o davkih. Vsled nezgod, ki so nastale deloma po vodi, deloma po mrazu, dovolilo je c. kr. finančno ravnateljstvo, da se je odpisalo od predpisanega davka vsled povodenj in nalivov 7.495 gld. 35 kr. in vsled slane ali mraza 7.138 gld. 99 kr. vsega skupaj odpisalo se je torej vsled vremenskih nezgod 14.624 gld. 34 kr.

V letnem poročilu nahaja se dalje: „Izkaz neposrednega davka s prikladami vred za l. 1886.

Mislím, da me slavni zbor oprostí, prebrati vse številke, omenjal bi le skupne svote.

Znašal je zemljiški davek 631.554 gld. 45 kr.; hišno-najemniški davek 209.125 gld. 75 kr.; hišno-razredni davek 136.890 gld. 25 kr.; 5% davek od dohodka poslopij, ki so oproščena hišno-najemniškega davka 3.712 gld. 67½ kr.; pridobnina 138.467 gld. 64½ kr.; pridobnine od krošnarstva 8.849 gld. 76½ kr.;

izkazane dohodnine 315.110 gld. 15½ kr.; svota neposrednega davka 1.520.511 gld. 70 kr.; deželne priklade 633.098 gld. 01 kr.; priklade od okrajnih blagajnic 169.887 gld. 12 kr.; donesek kupčijske zbornice 4.579 gld. 66 kr. Znašala je torej svota vseh priklad 9.071.313 gld. 61 kr.

Odsek za letno poročilo tudi gledé tega paragrafa nima ničesar omeniti in predlaga: Slavni zbor naj blagovoli §. 2. letnega poročila na znanje vzeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

c) §. 6, občila;

c) §. 6, Communicationsmittel,

§. 6. govori o občilih ali cestah. Tudi gledé tega paragrafa nima odsek za letno poročilo ničesar omeniti. Če tudi izmed gospodov poslancev nikdo ničesar ne omeni, predlagam: naj slavni zbor tudi §. 6. na znanje vzame.

(Obvelja. — Angenommen.)

d) §. 7, deželni zavodi in zakladi izvzemši „muzej“.

d) §. 7, Landesanstalten und Fonde, ausgenommen „Museum“.

Iz §. 7. mi je poročati o prisilni delalnici in o deželnih dobrodelnih zavodih. Gledé prisilne delalnice odsek, sklicevaje se na letno poročilo, nima ničesar omeniti.

Landeshauptmann:

Ich eröffne die Generaldebatte.

Abgeordneter Lukmann:

Hohes Haus! Der Auftrag, welchen der Landesauschuß der Verwaltung der Zwangsarbeitsanstalt gegeben hat, daß allfällige cholerafranke Zwänglinge in der im Vorjahre zu diesem Zwecke erbauten Holzbarake zu isoliren seien, entspricht einerseits nicht den Interessen der Zwangsarbeitsanstalt und andererseits steht derselbe im Widerspruche mit dem Beschlusse, den der hohe Landtag in dieser Beziehung in seiner VIII. Sitzung vom 4. Jänner 1887 gefaßt hat. Was den ersten Punkt, das Interesse der Zwangsarbeitsanstalt betrifft, bitte ich zu bedenken, daß das Zwangsarbeitshaus schon jetzt in allen Räumen sehr stark belegt ist, daß der Zwänglingsstand eine Erhöhung auf 400 Mann erfahren wird, und man somit jeden, selbst den kleinsten Raum benöthiget. Diese Barake wird ebenfalls dringend benöthiget, und wenn eine Krankheit ausbrechen sollte, so wäre das Zwangsarbeitshaus in größter Verlegenheit wegen Unterbringung der frankten Zwänglinge und es würde neuerdings dieselbe Gefahr entstehen, die sich schon einmal ergeben hat. Diese Bemerkung bezieht sich jedoch nur auf das Interesse der Anstalt. Der Beschluß des Landesauschusses gründet sich auf die Zuschrift der Stadtgemeinde Laibach, daß in das städtische Nothspital zwar Cholera-Kranke aus den Landeswohlthätigkeits-Anstalten, keinesfalls aber jene aus dem

Zwangsarbeitshäuser aufgenommen werden würden, da Zwänglinge nicht mit anderen Kranken unter einem Dache untergebracht werden können. Nun meine Herren, glaube ich, wenn die Stadtgemeinde verpflichtet ist, abgeurtheilte Sträflinge in ihrem Nothspitale aufzunehmen, so sind doch die Zwänglinge, die oft gar nichts verborgen haben, sondern meist nur wegen Arbeitscheue in Gewahrsam gehalten werden, nicht schlechter als wegen eines Verbrechens abgeurtheilte Sträflinge. Es ist also schon hierin zwischen beiden kein Unterschied zu machen, namentlich aber nicht bezüglich der Kranken. Da hört jeder Unterschied auf; in dem Kranken müssen wir nur den Menschen erblicken, ob es sich nun um einen Sträfling oder um keinen Zwängling handelt. Ferner ist im Vorjahre nachgewiesen und darauf der Beschluß des hohen Landtages gegründet worden, daß nach dem Reichsgesetze vom 5. März 1862, Artikel V, Abs. 5, die Gesundheitspolizei dem selbstständigen Wirkungsfreie der Gemeinden zugewiesen ist; ferner, nach der Cholera-Instruction, §. 13, sind Cholera-Kranke unter die Obfürsorge der nächst erreichbaren Gemeinden zu stellen. Auf diesen Bestimmungen fußend, würde ich glauben, es sei gegen die Verfügung des Landesauschusses Verwahrung einzulegen, damit nicht eine Präjudiz entstehe, wenn — was Gott verhüte — gegen Erwarten wieder die Cholera-Krankheit im Zwangsarbeitshause auftreten sollte. Dies nur wollte ich zur Sprache bringen, um gegen den Landesauschuß-Auftrag an die Zwangsarbeitshausverwaltung Verwahrung einzulegen, welcher mit dem Beschlusse der VIII. Sitzung des hohen Hauses vom 4. Jänner 1887 im Widerspruch steht.

Poslanec Grasselli:

Gospod predgovornik je trdil, da je mestna občina zavezana, sprejemati kaznjence. To ni resnično. Mestna občina je bila le vprašana, ali jih hoče sprejemati ali ne, in je rekla, da jih pogojno sprejme.

Abgeordneter Luckmann:

Nachdem der Herr Bürgermeister erklärt hat, daß die Gemeinde Sträflinge aus den Strafhäusern in das Spital zu übernehmen sich bereit erklärte, so glaube ich, daß es ebenso mit den Zwänglingen der Fall sein müsse; hier einen Unterschied machen zu wollen, ist erstens nach dem Gesetze nicht begründet, zweitens besteht auch de facto ein Unterschied zwischen franken Sträflingen und Zwänglingen nicht. Wenn die Gemeinde Sträflinge mit rechtschaffenen Kranken unter einem Dache haben kann, so wird dies auch bei einem Zwänglinge keinen Anstande unterliegen.

Poročevalec dr. Sterbenec:

O tem, kar je gospod poslanec Luckmann omenil odsek za letno poročilo ni storil nobenega ukrepa, ker na podlagi aktov, ni bilo povoda za to. Vsekakor pa bi želel, da se človeško postopa z onimi, ki so zboleli, čeravno so prisiljenci. Ker so itak za kolero zboleli v bolnici izolirani in vsaksebi, bi želel, da bi se mestni magistrat v bodoče milostljivo oziral tudi na take bolnike. Drugega odsek za letno poročilo o prisilni delalnici nima omeniti.

Gledé deželnihih dobrodelnih zavodov bi le omenil, da se deželni odbor pritožuje zoper tržaško bolnico,

katera neozdravljive bolnike nad 6 tednov oskrbuje, ne da bi jih naznanila, kakor je to predpisano deželnemu odboru. Vsled tega in ker itak leži vsa Notranjska stran k Trstu, so oskrbovalni troški, katere mora dežela Kranjska za svoje deželane povračati tujim bolnicam v Trstu največji.

V imenu odseka za letno poročilo mi je čast predlagati: slavní zbor naj §. 7. letnega poročila v točkah A in B na znanje vzame.

Poslanec Kavčič:

Mislim samo nekoliko besed spregovoriti o prisilni delalnici in izraziti željo, s katero se gotovo strinja večina čestitih gospodov te visoke zbornice. Ta jako koristni deželni zavod ima nad vhom samo nemški napis in tudi ostali napisi so vsi nemški. Želeti bi bilo, da bi napisi, če že ne popolnoma slovenski, barem slovenski in nemški bili, v prvej vrsti sevé slovenski.

V ostalem moram posebno pohvaliti dotičnega gospoda oskrbnika, kateri res zasluži, da se pohvali v tej visoki zbornici; kajti on ne skrbi samo za korist dotičnih prisiljencev, ampak gleda, da zavod kolikor mogoče koristi vsi deželi in to je edini zavod, kateri nam kolikor toliko koristi donaša, kajti dohodki so večji od stroškov.

Uverjen sem, da bom mnogim čestitim gospodom iz srca govoril, ako si usojam nasvetovati, da se izreče priznanje oskrbniku prisilne delalnice za uspešno delovanje v korist dežele. (Klici. — Rufe: Dobro, dobro!)

Poročevalec dr. Sterbenec:

Nimam sicer mandata od odseka za letno poročilo gledé predloga, katerega je gospod predgovornik stavil. Mislim pa, da se bomo vsi zaradi jednako-pravnosti strinjali z njim gledé želje, naj deželni odbor skrbi za to, da se bodo v prisilni delalnici napravili tudi slovenski napisi.

Tudi gledé drugega nasveta, naj se oskrbniku izreče priznanje, odsek ne bode nasprotoval, jaz za svojo osobo se skladam popolnoma s predlogom gospoda Kavčiča, ter prosim, naj se mu pritrjuje.

Deželni glavar:

Glasovali bomo najprej o odsekovem predlogu in potem o predlogu gospoda Kavčiča.

Prosim gospode, kateri se zlagajo s predlogom odsekovim, naj se §. 7, točka A in B na znanje vzame, da blagovolé se vzdigniti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Prosim gospode, ki se strinjajo s predlogom gospoda Kavčiča, ki se glasi:

„Slavní deželni zbor naj sklene, da se izreče priznanje oskrbniku prisilne delalnice za uspešno delovanje v korist dežele“, da se blagovolé vzdigniti.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Predlog je sprejet.

8. Priloga 55. — Poročilo občinskega odseka o vladni predlogi: Zakon, s katerim se prenarejajo §§. 78., 79. in 81. občinskega reda z dné 17. februarja 1866. leta, dež. zak. št. 2 in zakon z dné 5. januarja 1882, dež. zak. št. 8. (k prilogi 46.).

8. Beilage 55. — Bericht des Gemeindevorstandes über die Regierungsvorlage des Gesetzentwurfes, womit die §§. 78., 79 und 81 der Gemeindeordnung vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2, und das Gesetz vom 5. Jänner 1882, L. G. Bl. Nr. 8, abgeändert werden. (zur Beilage 46.).

Poročevalec ces. svét. Murnik:

Slavni zbor! Ker je poročilo občinskega odseka o vladni predlogi, katera zadeva doklade k direktnim davkom in užitnini, potem naklade in davščine, že v rokah častitih gospodov poslancev, prosim, da bi mi ne bilo treba prebrati poročila. Ob enem prosim na znanje vzeti sledeči popravek v podpisu. Poročilo je podpisano tako, da se glasi: „Murnik, načelnik in poročevalec“; glasiti pa bi se moralo: „vitez Gutmansthal, načelnikov namestnik — Murnik, poročevalec“ in to zato, ker je seji odsekovi, v katerej se je o tej stvari sklepalo, predsedoval gospod vitez Gutmansthal. Prosim, da se to na znanje vzame in tudi v zapisniku popravi.

V imenu odsekovem, čast mi je predlagati:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Priloženemu načrtu zakona se pritruje.
2. Deželnemu odboru se naroča, pridobiti temu zakonu Najvišje potrdilo.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

1. Dem beigeschlossenen Gesetzentwurfe wird zugestimmt.
2. Der Landesausschuß wird beauftragt, diesem Gesetzentwurfe die Allerhöchste Sanction zu erwirken“.

Deželni glavar:

Otvarjam generalno debato. Želi kdo gospodov v generalni debati besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Otvarjam specialno debato.

Poročevalec ces. svét. Murnik:

(Bere — Ziest:)

Člen I.

§§. 78., 79. in 81. občinskega reda za Kranjsko z dné 17. februarja 1866, leta, dež. zak. št. 2, oziroma zakon z dné 5. januarja 1882. leta, dež. zak. št. 8, so v svoji dozdani besedi razveljavljeni in se morajo odslej glasiti takó:

Artikel I.

Die §§. 78, 79 und 81 der Gemeindeordnung für Krain vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2, beziehungsweise das Gesetz vom 5. Jänner 1882, L. G. Bl. Nr. 8, werden in ihrer gegenwärtigen Fassung aufgehoben und haben künftig zu lauten:

Poslanec dr. Papež:

Imam nekaj pomislekov gledé člena I.

Rečeno je v njem, da so §§. 78., 79., in 81. občinskega reda z dné 17. februarja 1866. l. oziroma zakon z dné 5. januarja 1882. l. razveljavljeni in se bodo odslej „glasili“ tako, kakor je v predlogih rečeno.

To pa prav za prav ni dosledno, kajti novela se za naprej nič več ne bo glasila, ampak bode razveljavljena. Zato bi nasvetoval predrugacenje gledé naslova in gledé 1. odstavka člena I.

Moj predlog gledé člena I. se glasi naj se ta predružači tako-le:

Člen I.

Zakon z dné 5. januarja 1882, dež. zak. št. 8, je razveljavljen in so §§. 78., 79. in 81. občinskega reda za Kranjsko z dné 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2, prenarejeni in se odslej glasé:

Artikel I.

Das Gesetz vom 5. Jänner 1882, L. G. Bl. Nr. 8, wird aufgehoben und die §§. 78, 79 und 81 der Gemeindeordnung für Krain vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2, werden abgeändert und haben nun zu lauten:

K temu predlogu se oziram na to, da je novela povsem razveljavljena in se le pre naredé imenovani paragrafi občinskega reda.

Prosim, naj me slavni zbor blagovoli oprostiti, da šele danes predlagam pre naredbo, akoravno sem član občinskega odseka. Zbral sem si ta predlog za današnji kratki dnevni red, ker je čas v občinskem odseku predrag. Začelo se je posebno od strani prečastite opozicije tako mnogo govoriti k vsakemu paragrafu, prečastita opozicija se je vsakega predloga z tako ljubeznjivostjo oklenila, da stvar ne gre izpod rok. Vsled tega sem mislil, da je bolj umestno, če stavim ta svoj predlog danes tukaj.

Abgeordneter Excellenz Baron Schwefel:

Ich bitte ums Wort! Den Antrag des Herrn Abgeordneten Dr. Papež will ich nicht bekämpfen, ich stimme demselben bei. Nachdem aber der Herr Abgeordnete seinen Antrag dadurch motivirt hat, daß er erklärte, er habe nur deshalb diese Abänderung nicht schon im Ausschusse beantragt, weil er die Zeit desselben sparen und hauptsächlich deshalb, weil er der Opposition nicht noch einen Anlaß zu weiteren Debatten geben wollte, so muß ich mich dagegen verwahren. Im Ausschusse und hier thut die Opposition ihre Pflicht und wenn der Herr Antragsteller glaubt, daß es besser sei, über Vorlagen überhaupt gar nicht zu verhandeln, sondern allen Anträgen einfach zuzustimmen, so ist dies eine Auffassung, der ein gewissenhafter Volksvertreter schwerlich zustimmen könnte

und die der Sache selbst sehr abträglich wäre. Dies zur Erwiderung der ganz überflüssigen Bemerkung des Herrn Vorredners.

Poslanec dr. Papež:

Motiviral sem svoj predlog ravno zato, ker sem uvidel, da, ako bode vsak mali predlog, vsak majhen stilističen popravek prišel v odseku v obširno razpravo, že pri sanitetni postavi ne bomo do kraja prišli, pri kateri smo včeraj 5 ur razpravljali, pa prišli le do §. 3. in še ta ni stilizovan.

Poročevalec ces. svét. Murnik:

V imenu občinskega odseka izrekam, da nima ta proti tej malenkostni prenameni člena I. prav nič ugovarjati, ker se s tem ravno tisto doseže, kakor s predlogom, katerega je vlada predložila slavnemu zboru. Omeniti je seveda, da bi morda kateri prav kritičen človek mislil, da je to bolj umestno, kakor ono v vladni predlogi; izreči se pa vender mora, da se bode v resnici le razveljavil zakon z dné 5. januarja 1882. l. in nekateri paragrafi prenamenili občinskega reda iz l. 1866.

Prosim torej, naj slavní zbor nasvetu gospoda poslanca dr. Papeža pritrdi, izreči pa moram pri tej priliki, da se z vso motivacijo gospoda predlagatelja ves odsek nikakor ne zлага.

Deželni glavar:

Prosim gospode, ki so za to, da se sprejme 1. odstavek člena I. po nasvetu gospoda poslanca dr. Papeža, naj blagovole se vzdigniti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Poročevalec ces. svét. Murnik:

(Bere §. 78. iz priloge 55. — Liest §. 78 aus Beilage 55.)

Abgeordneter Excellenz Baron Schwegel:

Ich bitte ums Wort! Der §. 78 in gegenwärtiger Fassung unterscheidet sich von der Bestimmung, wie dieselbe im Gemeindegesetze enthalten ist, durch die Beifügung des zweiten Alineas. Dieses zweite Alinea erscheint nach meiner Auffassung geeignet, Mißverständnisse hervorgerufen. Ich will nicht speciell einen Antrag auf Abänderung stellen, sondern nur auf die Möglichkeit von Mißverständnissen hindeuten, die dadurch zu vermeiden wären, daß sie hier zur Sprache gebracht werden. Im zweiten Absätze heißt es, daß Zuschläge zu Verzehrungssteuern, welche bei der Erzeugung der steuerbaren Gegenstände eingehoben werden, nicht umgelegt werden dürfen. Nachdem im ersten Absätze dieses Artikels bereits bestimmt ist, daß Zuschläge zur Verzehrungssteuer weder bei der Production, noch beim Handelsverkehre eingehoben werden dürfen, und dieser zweite Absatz diese Nichteinhebung nur auf Gegenstände beschränkt, welche bei der Erzeugung durch die Verzehrungssteuer getroffen werden sollten, so wäre die Interpretation möglich, daß derartige Umlagen auf Gegenstände im Handelsverkehre doch umgelegt werden können. Daß ist nun gewiß nicht im Geiste des Gesetzes gelegen und auch im Aus-

schusse hat sich eine derartige Auffassung nicht kundgegeben. Ich glaube, daß zur Wahrung gegen eine solche Interpretation hervorgehoben werden muß, daß ebenso, wie Zuschläge zur Verzehrungssteuer bei der Erzeugung der Gegenstände nicht statthaft sind, auch Gegenstände im Handelsverkehre von solchen Umlagen nicht getroffen werden dürfen.

Diese Erklärung dürfte zur Verminderung eines jeden Mißverständnisses bei Auslegung dieses Gesetzes genügen.

Poročevalec ces. svét. Murnik:

Častiti gospod predgovornik ni stavil k temu paragrafu nobenega posebnega nasveta in je hotel le doseči, da se bode v bodoče ta odstavek, ki je nov, prav tolmačil. Vsled tega nimam ničesar temu dodajati, kakor to, da nahajamo ta odstavek tudi v zakonih drugih dežel in tudi v lanskega leta sklenjenem zakonu od 5. avgusta 1887. l., katerega je slavní zbor sklenil o nakladah na žgane opojne pijače, pa tudi o enakih načrtih zakonov, katere je visoka vlada predložila letos drugim deželnim zborom. Vse to pa le zaradi tega, ker hoče vlada določiti natanko, katerim užitninam se ne smejo doklade nalagati in s tem zaprečiti, da bi občinski zastopi ne sklenili takih priklad.

Prosim torej, naj slavní zbor to na znanje vzame in sprejme §. 78.

(Obvelja. — Angenommen.)

(Poročevalec bere §. 79, 81, člen II. in člen III. iz priloge 55, ki obveljajo brez debate. — Der Berichterstatter liest die §§. 79 und 81, Artikel II. und III. aus Beilage 55, welche ohne Debatte genehmigt werden.)

Gledé naslova zakonovega pričakujem predlog gospoda poslanca dr. Papeža, katerega je prej naznanil.

Poslanec dr. Papež:

Gledé naslova usojam se iz poprej rečenih nagibov predlagati, naj se glasi:

Z a k o n

z dné

veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se razveljavlja zakon z dné 5. januarja 1882, dež. zak. št. 8, in se prenamenjajo §§. 78., 79. in 81. občinskega reda z dné 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2.

G e s e z

vom

wirksam für das Herzogthum Krain, womit das Gesetz vom 5. Jänner 1882, L. G. Bl. Nr. 8 aufgehoben und die §§. 78, 79 und 81 der Gemeindeordnung vom 17. Februar 1866, L. G. Bl. Nr. 2 abgeändert werden.

Poročevalec ces. svét. Murnik:

K tej prenameni nimam ničesar omenjati, ker je neobhodno potrebna vsled tega, da je slavní zbor

sprejel člen I. načrta tega zakona. Prosim torej, naj bi se dosledno tudi temu predlogu pritrdilo.

(Obvelja. — Angenommen.)

(Poročevalec bere uvod zakona in predloga odsekova, ki obveljajo brez debate. — Der Berichterstatter liest den Eingang des Gesetzes und die beiden Antragsanträge, welche ohne Debatte angenommen werden.)

Deželni glavar:

Wenn keine Einwendung erfolgt, so werden wir gleich zur dritten Lesung schreiten.

(Ni ugovora. — Es wird keine Einwendung erhoben.)

Prosim gospode, kateri ravnokar v drugem branji sklenjeni postavi pritrdé tudi v tretjem branji, naj blagovolé se vzdigniti.

(Zgodi se. — Geschieht.)

Postava je tudi v tretjem branji potrjena.

9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji društva za varstvo avstrijskega vinarstva za podporo.

9. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Vereines zum Schutze des österr. Weinbaues um Unterstützung.

Poročevalec Klun:

Slavni zbor! Društvo za varstvo vinoreje na Dunaji poslalo je deželnemu zboru prošnjo za podporo.

To društvo je zlasti v sedanjem času pomenljivo, ker si prizadeva, kolikor mogoče, odpraviti nevarnosti in nezgode, katere preté vinorejcem po filokseri ali trtni uši in peronosperi itd. V ta namen

društvo izdaja poučljive spise in jih brezplačno razdeljuje med svoje članove, pa tudi med druge vinorejce. Izdalo je dosedaj dve brošuri, ki razpravljata trtno uš. Društvo potrebuje v ta namen obilniše podpore, katero so mu razni deželni zbori že lanskega leta dovolili, tako so se n. pr. deželni zbor Goriški, Istrski in Tržaški zavezali za 10 let, da darujejo vsako leto društvu po 60, oziroma 50 gld.

Društvo pa skrbi tudi za pridobitev trt, ki se bolj upirajo trtni uši, in tudi take trte brezplačno razdeluje.

Razun tega si je to društvo v raznih deželah osnovalo tudi podružnice n. pr. v Gorici, na Ptuji, v Slovenski Bistrici in Brežicah. Lanskega leta dovolilo se je temu društvu iz deželno-kulturnega zaklada 50 gld. Finančni odsek nasvetuje tudi za letos enako podporo in predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Društvu za varstvo vinoreje na Dunaji, se iz deželno-kulturnega zaklada dovoli podpora 50 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Deželni glavar:

Prihodnjo sejo odločim na četrtek 22. t. m. in sicer z dovoljenjem visokega zbora s sledečim dnevnim redom:

(Dnevni red glej prihodnjo sejo. — Tagesordnung siehe nächste Sitzung.

Upravni odsek zboruje jutri popoldne ob 3. uri.

Der Gemeindeauschuß versammelt sich heute um 5 Uhr nachmittags.

Der Finanzausschuß versammelt sich Morgen um 10 Uhr vormittags.

Sklenem sejo. — Ich schließe die Sitzung.

Konec seje ob 12. uri 15. min. popoldne. — Schluß der Sitzung um 12 Uhr 15 Minuten nachmittags.

